

či postříbřené záušnice), zatímco mužské obsahují většinou železný nůž či jiné drobné předměty denní potřeby. Zvláštností je trojčipá parohová schránka plošně zdobená dekorem sestávajícím ze složitých propletenců z hrobu 535/809. Podobné předměty se objevují již od období existence Avarského kaganátu v 7.–8. století a známe je z pohřebišť v Karpatské kotlině, nicméně jejich výskyt trvá až do mladohradištního období, kdy se objevují v prostředí hradisek spíše v severní části střední Evropy a v Pobaltí. I zde bychom našli pravděpodobně analogie k bohaté a precizní výzdobě exempláře z našeho hrobu.

Obr. 73. Polešovice. Letecký pohled na plochu pohřebiště. Foto Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Fig. 73. Polešovice. Aerial photo of the burial ground. Photo by the Institute of Archaeological Heritage Brno.

Obr. 74. Polešovice. Detail části pohřebiště s vypreparovanými skelety. Foto Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Fig. 74. Polešovice. Detail of the burial ground with excavated skeletal remains. Photo by the Institute of Archaeological Heritage Brno.

Pohřebiště je datováno na základě nálezů mincí – denárů – do průběhu 11. století. Celkem se mince nacházely v deseti hrobech, tedy přibližně v každém čtvrtém hrobě. Určeny byly mince Břetislava I. (1019–1055), Štěpána I. Uherského (997–1038), Ondřeje I. Uherského (1046–1060) a Oty I. (1067–1087). K pohřbívání zde tedy docházelo několik desítek let a nekropole se postupně zaplňovala a rozrůstala.

Literatura

Neuveдено.

Summary

During the construction of the exit from the planned interchange at Nedakonice in the cadastral area of Polešovice (Uherské Hradiště District) in 2021, an 11th-century Late Hillfort burial ground with more than 40 graves was investigated (Fig. 73, 74).

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Polešovice (okr. Uherské Hradiště)

„Nivy“, parc. č. 6074/24.

Kultura s keramikou pražského typu (RS1), mladohradištní období (RS4). Sídliště, vesnice/městečko. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.0165464N, 17.3550589E

Trasa dálnice D55 protнула v katastru Polešovic hustě osídlenou lokalitu „Nivy“, kde byly mimo jiné (viz Popelka et al. 2022a; 2022b; 2022c) prozkoumány v roce 2021 také objekty raně středověkého stáří. Ty jsou na lokalitě zastoupeny poměrně četně a je možné říci, že raně středověké aktivity zde počínají již v období přelomu 6. a 7. století s památkami tzv. pražského typu, ke kterému je možné přiřadit několik charakteristických zásobních jam středních rozměrů s lehce hrotitým dnem. Klasický hradištní stupeň je zde zastoupen spíše stopově, zlom nastává přibližně v 2. polovině 10. století, kdy počet takto datovaných objektů nabývá na intenzitě a osídlení lokality je možné sledovat až do 1. poloviny 13. století. Zde je možné ztotožnit prozkoumané situace se zaniklou vesnicí Záblačany (Kováčik 1998; 1999). Zajímavostí je, že při rozšíření skrývek pro konsolidační násypy v trase mostního objektu SO142 byla zachycena plocha výzkumných etap z 60. a 70. let 20. století, kdy zde byly Záblačany zkoumány pod vedením R. Snášila ze Slovákckého muzea v Uherském Hradišti.

Literatura

- Kováčik, P. 1998:** *Záblačany, zaniklá středověká ves na Uherskohradištsku a její postavení ve vývoji středověkého osídlení na Moravě I., II.* Rkp. magisterské diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.
- Kováčik, P. 1999:** Záblačany, jejich ekonomika a služební organizace, aneb Odpovědi a otázky. *Archeologica historica* 24, 81–89.
- Popelka, M., Paulus, M., Lečbych, M. 2022a:** Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 63(1), 141.
- Popelka, M., Paulus, M., Lečbych, M. 2022b:** Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 63(1), 173–174.
- Popelka, M., Paulus, M., Lečbych, M., Popelková, R. 2022c:** Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 63(1), 189–190.

Summary

In 2021, a rescue excavation was carried out on a distinctive hill during the D55 motorway construction in the Polešovice cadastral area (Uherské Hradiště District). Besides the features representing the economic hinterland of a deserted medieval village of Záblačany, a few pits containing early medieval pottery of the Prague-Type Pottery culture were excavated.

Miroslav Popelka, Martin Paulus, Marek Lečbych

Pouzďřany (okr. Břeclav)

Ul. Hlavní č. p. 57, parc. č. 165/1, 165/2, 164/1, 167, 507/2, 507/6.

Vrcholný středověk – novověk, novověk – industriální období.

Zámek, kanál/náhon. Skupina/síť sond. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 48.9397528N, 16.6286600E

V rámci zjišťovacího záchraného archeologického výzkumu na bývalém zámku v Pouzďřanech bylo v roce 2021 provedeno celkem 16 sond (S1–S16). Sondy byly prováděny z důvodu přípravy celkové obnovy areálu bývalého zámku včetně přilehlých zahrad (obr. 75).

Pásové sondy položené severně a východně od zámku (S15, S16) zachytily čistý půdní horizont (ornici) v hloubce cca 0,7 m pod současným terénem, nad kterým se nacházely novověké navážky. V sondě S15 byla zjištěna cihlová zeď v hloubce cca 0,7 m od současného povrchu, patrně jde o ohrazení areálů novověké zahrady.

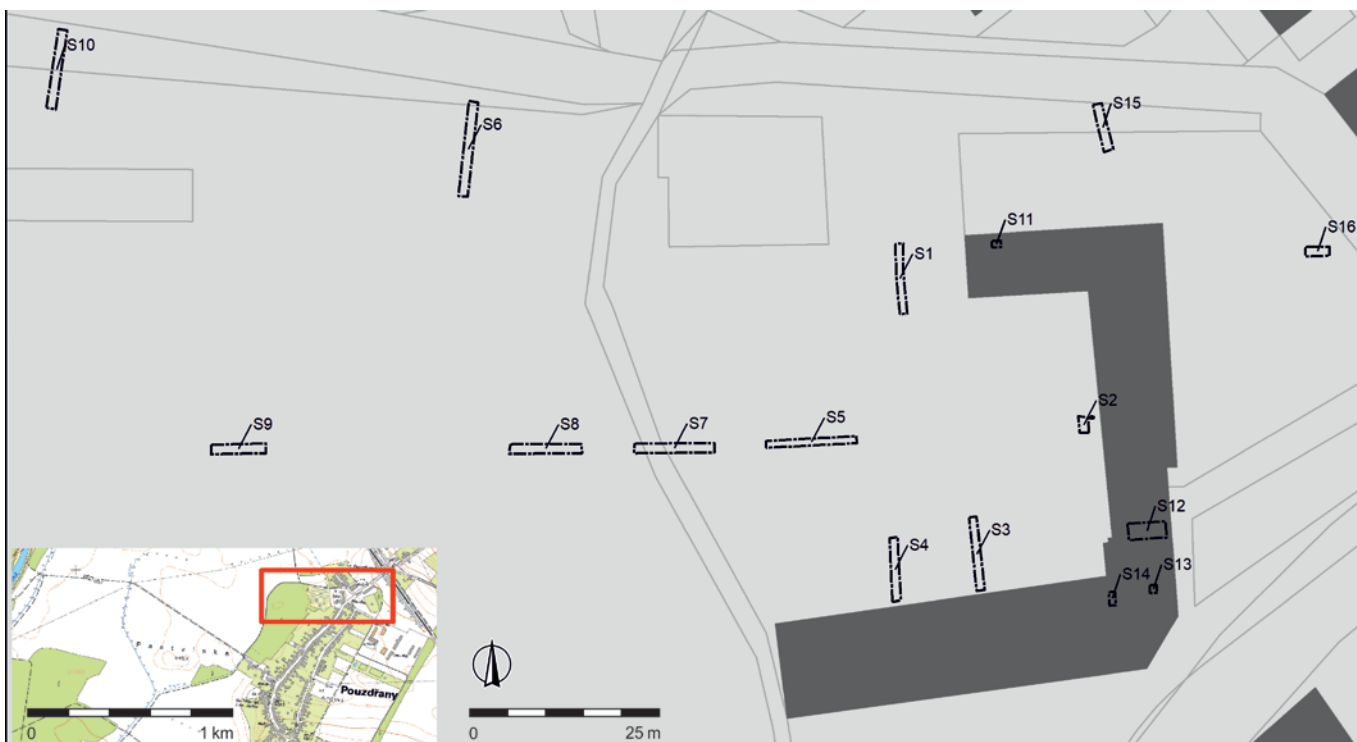
Pásové sondy S6–S10 položené západně od zámku v zahradě doložily v hloubce cca 1–1,1 m od současného povrchu podložní hlínu (nivní půdy), nad nimi se v sondách S8 a S9 nacházely naplavené vrstvy písčitých sedimentů o mocnosti až

0,4 m a novodobá navezená vrstva hlíny o mocnosti až 0,7 m. V sondách S6 a S10 byla zachycena historická zdiva, případně negativy po nich. Jednalo se o cihelné zdivo patrně ohradní zdi, zachycené v hloubce 0,3 m, a dno cihelného kanálku, zachycené v hloubce 1,2 m (obr. 78). V sondě S7, v místě historické vodoteče (náhonu), byly dokumentovány minimálně tři fáze novověkého náhonu. Nejstarší byla nezpevněná strouha, mladší pak měla vyzděné kamenné stěny a nejmladší naopak dno vyzděné cihlami a stěnami z betonových desek. Celá situace historického novověkého náhonu v sondě S7 se nachází již cca 0,6 m od současného povrchu (obr. 79).

Uvnitř severního křídla zámku byla v menší sondě (S11) zachycena ihned na povrchu novověká sprásová podlaha a v hloubce cca 0,4 m zbytek maltového lůžka, patrně po cihelné dlažbě.

Ve východním křídle v sondě S12 byly dokumentovány cihelné podlahy a v sondě S13 se pod vrstvou sutě v hloubce cca 0,6 m nacházela vrstva s novověkými archeologickými nálezy. V sondě S14 ve východní části novodobého kravína byla ihned na povrchu zachycena obvodová nadzemní cihelná zeď bývalého jižního křídla a další konstrukce byly zjištěny v exteriéru bývalého křídla v hloubce cca 0,6 m od povrchu.

Na nádvoří zámku bylo v sondě S1 odkryto historické základové zdivo západní části severního křídla v hloubce cca 0,5 m od současného terénu. Druhá obvodová zeď křídla byla v sondě zničena novodobým zásahem. V sondě S2 před východním křídlem byla v hloubce cca 0,3 m od současného povrchu odkryta historická cihelná dlažba nádvoří. Toto dláždění nádvoří bylo dále zachyceno i v sondách S3 a S4. V sondě S3 bylo dokumentováno v hloubce zhruba 1 m pod současným povrchem, zatímco v sondě S4 bylo zachyceno až v hloubce 1,5 m. V sondě S3 a S4 bylo dále zaznamenáno v hloubce 1–1,2 m cihelné dláždění v arkádě a ubouraná zdiva jižního křídla, včetně vnitřních podlah a příčky (obr. 76, 77). Dlažba nádvoří se poměrně výrazně svažuje směrem k západu, kde se nacházela historická vodoteč (náhon) zachycená v sondě S7.

Obr. 75. Pouzďřany. Lokalizace záchraného archeologického výzkumu a přehled sond v areálu bývalého zámku. Archaia Brno z. ú.

Fig. 75. Pouzďřany. Excavation area with test pits in the former chateau. Archaia Brno.